

خهسره و پیربال: نامه‌کانی دووره ولاتی
په‌خشانه شیعر

بلاوکر او ده‌کانی مالی شه‌ره‌فخانی به‌تلیسی (۲)

Published on internet: www.dengekurd.com
www.dengekurd.20m.com
© dengekurd 2001

- نامه‌کانی دووره‌ولاتی
- خه‌سره و پیربال
- چاپ و نه‌خشه‌سازی و ئه‌رشیفی:
مائی شه‌ره‌فخانی به‌تلیسی له‌هه‌ولتیر: ۲۰۰۱.
تابلوی به‌رگ و ته‌ختیه‌کانی ناوه‌ه: نامیق‌عه‌لی قادر.
- ژماره‌ی سپاردن له‌به‌رتوه‌به‌رایه‌تیی گشتییی رۆشنیبیری و
هونه‌ر له‌هه‌ولتیر: (۱۸۴)

Pakomaan Kirjet, Kurdin Ruono
Khasro PIRBAL

. ئاھ خۇدایە بۆ بەتەنیا جیتھېشتم!
«حەزرەتى مەسیح»

ئەم نامانە پېكەشن:
- بە پرووحى مېھربانى ھەمىنى داىكم؛ چونكە پاش خۆى،
ھەموو ئەوانەى خۆشياندەوېستم . . مردن.
- بە فرمېسكەكانى « مېدىا داودى» و ئەو نېوھشەوھى
قەت لە يادى ناكەم.

له نزيك مهرگهوه

ئاسمان بهرگى شينى دا به دهريا
بهدهم گريانهوه تووشى وشكايى هات
دهرياش خوى پيچايهوه رويشت بهرهو ئاسويهكى ناديار
گوله كانيش له برسان
چاره نووسى خويان سپارده ديوه رهشهكانى سنوور
مندالبيشم تهنها مایهوه.

له قهره بالغيى بيدهنگيهكان بيزارم
له رۆخ گوناهاكانم، تهنها،
ههلتوتكاووم وهكو شيت
گۆرانيهكان دهچنمهوه
پهله خوشهويستيهكى نامۆش
ورده ورده تيكهلى رۆحم بووه
په نجهكانى سپاردۆته جنۆكهكانى تهنيايى.

ئاھ لهو بيدهنگيه قهره بالغانهى من!
ئاھ لهو قهره بالغيه بيدهنگانهى من!
فريشتهى رۆحم ديلكراوه
له دوواى سۆراخى ئهويش، عومرم
خهريكه ورد ورد
بهرهو ريگاي نههات دهروا.

ئهوه تاكاتى هاتوه
لاشه ناشيرينهكه م ئيتر بسسپيرنه
ئهو غهريستانه تالهى ههمومان.

په نجه ره كان

باران گوناچه كانمى له ناو په پرى يادگار بيه كانم بزر كردووه
زربانېش
له ناو جهرگه ي سه مفونياوه هه ناسه ي ماندووى خوئى.

دايك، سه رده مانېكه، بوئى من و براكانمى له بېر كردووه؛
توش له ناو زه لكاوى يادگار بيه كاندا
شه پۆل شه پۆل
ئاوازي مهرگ دېته خزمهت ميه ره بانيت.
تېشكت، په نجهت، جوانيت،
دوواين خواوه ندى ئەم چهند دوواين پوژانه ي ژبانمن.

له ناو عه شقتدا ماناي بوون، نه بوون، سيبه رى ره ننگ،
تامى باران، گريانى شه و
هه ره هموويان ميه ره بانن.

له دارستانىكى تاريخى رابردوودا
خونچه يه ك له روئناكى، نيان وه كووه عه شقمان
كوئانه كانى منداليمان په يتا په يتا روئن ده كاته وه.

منداليمان بزربووه.
من ده ترسم چيتر فرميسكه كانت نه بېنمه وه
چيتر وهك جارن فرميسكه كانت نه سېرمه وه.
من يادى په نجه ره كان ده كه مه وه.

ليره، روژه كانم له نيوان قه ره بالغى ژيان و دووربى ئەويدا
بيتهووده و قورس راده بوورن.

له ناو دلۆپه كانى باراندا
هيچ په نجه ره بهك نيه پروانېته ئەوئى

هيچ دەرگا يەك نامباتەوہ ئەولا .

من دەزانم: پەنجەرەکانی مندالتيم شکان
تيكەل دەريا بوون؛
بارانی ئەم غەربستانەش
عەشق و رۆحمان دەشواتەوہ .
گوناحيش غەمەکانمان دەچنیتەوہ و
بەرەو ئاسمانتيکی توورە توورمان ھەلەدەدات .

من پەنجەرەم خۆشئەوئ،
چونکہ دەمگە يەنیتە يەكەمەين و دوواين عەشق؛
ھەر لەويئەش دەگەمەوہ تو، ئەي دولبەرەكەم .

ھلسنکی ۲۰۰۱/۱

خۆشی

ئەي ولاتەكەم
كە دەگەر ييمەوہ
دەگەمەوہ كۆلان و ريچكەكانت
لەناو كۆلان و ريچكەكانت
وہك مندالتيك: بزرېوو
ھەر بەدوواتدا دەگەر ييم و
ناتدۆزمەوہ .

۲۰۰۰/۷

تەنبايىسى

ھەموو رۆژ ئېك لەم غەربىستانە
مىندالىكى چە توون
كاغەزەكان دەكەمە كۆلارە
بە ئاوازەكانى مىندالىم رەنگيان دەكەم.
دەستم درىتۇر دەكەم تەلى قۇي تو
دەكەمە داو،
ھەلدە فرمە كۆلانەكانى رابردووم. دەگەرئىمە ۋە ئەوى.

من لىترە
لە بەيانىيە ۋە تا ئىوارە
لە تەك كاغەزەكانم ھەلدە ترووكىم
پىچكەي بارىك و قشت لە ئاسمانى عەشق و ھەژمە تدا
دەكەمە ۋە.
من لىترە، ھەندەي خودا لىتتە ۋە نىزىكم.
لە پىر، كە دەروانمە رابردووش:
كۆلانىكى چۆل؛
داھاتووشم: رابردوويەكى كۆلاناوى.
ھەول دەدەم كاتەكانم كۆيكەمە ۋە، لەگەل چەمكە
فرمىسكىك
بۇ غەمەكانتى بنىرمە ۋە، ئەي خۇشەويستەكەم!

ھەلسىكى ۱۹۹۹

وشه‌کان

ره‌نگاله‌کان، ته‌بای سالانی مندالییم، پۆل پۆل
به‌ره‌و دیاریکی نه‌ناسراو کۆچیان کرد.
بالنده‌کانی ئییره‌ گۆرانیی عیشقی خۆیان سپارده
تارمایی ئیواره‌یه‌کی تاریکی ئەم دهریه‌نده.
منیش وشه‌کانم ده‌پیتچمه‌وه
ده‌ست درێژ ده‌که‌مه‌ ناو ئاسمانه‌ سه‌رابیه‌کانه‌وه.

خۆشه‌ویستی ئه‌و مه‌مله‌که‌ته‌یه‌ که هه‌شتا هه‌چ
کریستوفیک
نه‌یدۆزیوه‌ته‌وه.

دوینی پێش ئه‌وه‌ی خۆشت بویم،
وشه‌کانم سپارده‌ گه‌رۆکیکی نه‌ناسراو:
نه‌وه‌ک نه‌توانم

چیتتر

ده‌مم

بخه‌مه‌ نیو

شه‌هوه‌تی عه‌شقت و

گۆرانی بلیم؛

نه‌وه‌ک یاخیبونم دیسانه‌وه‌ ببیته‌وه‌ وشه، په‌لاماری
کۆشکی میهره‌بانیت بدا، ئه‌ی ئازیزه‌که‌م!

دوینی که خۆشت ویستم تارمایی ترس دایگرتم و وشه‌کانم
کۆچیان کرد.

دهنگه‌کان

دیسان هاته‌وه پایز
ورد ورد رهنگه‌کان کالده‌بنه‌وه

بزرده‌بن

وهک روو‌حه که‌سیره‌که‌م، هه‌موو
گول و خونچه و لقی مه‌مله‌که‌ت
پیکرا سه‌مفونیا‌ی مردن ده‌ژهنن

ش ش ش
ش ش ش

به‌یانی مردنه!

به‌یانی مردنه ئه‌م هاژه هاژه

هاژه هاژی روو‌حی منه

منیش به هه‌موو ته‌نیایی خۆم

غه‌مه‌کانم ده‌پپچمه‌وه و رووده‌که‌مه قیامت

رووده‌که‌مه داها‌توو

رووده‌که‌مه رابردوو؛

له‌نیوان دوو ئاگردا ده‌تویمه‌وه

ده‌ت

وی

مه

و

ه

لاهتی - ۲۰۰۱

عەشق

تۆلەناو دارستانی تاریکی رۆحم
ئەستیرەیه کی پرشنگذار بوویت
پرچی رەشت ماتەمینی عەشقمان بوو.
شەوان، کە سەر هەلەدەپریم
فرمیسکی گەرمی ئاسمان دەرزیتە سەر سەربینی
دەربەدەریم.

بۆنی گۆلەکان سەریان هەلگرت، وشەکانم هەلەوهرین،
بارانی شیعیریش لە چۆلەوانیی رۆحمدا بە تاقی تەنیا
بە رۆح دەگری.

کاتیەک رووناکیی روومەتت
دەستی میهرەبانی
بەسەر رۆحی کەسیرەمدا گرتبوو
وشەکانم گەنج بوون،
ئاوازی عەشقمان سروودی ژیان بوو،
بەیانیان کوکوختیی دلداریبیمان لا میوان بوو
خۆش خۆش دەبخویند، ئیمەش وەک بالندە
لە شەقە ی بالمان دەدا و دەفرین.

دووایین ژووان
ئێوارەیه کی نەعلەتی بوو
وشەکانم کۆترە یاخیبوو ئاسا
دووور و دوورتر دەکەوتنەوه.
دوو بولبولیش لیترە، بە یادی جاران
رۆحیان تیکەل یەکتی بووه و
لەناو یەکتەر
دەتوینەوه.

لاهنی ۱۹۹۹

نامۆ

ئەگەر بېرىم دەكەي
گوئى لە دەنگى پەلەكە دارەكان رابگرە
كاتى وەك ئادەم توور ھەلدەدرىتە سەر ئەرزا!

ئەگەر بېرىم دەكەي
گوئى لە ھاژە ھاژەي غەم رابگرە
كاتىك بەرەو سنوورە ناديارەكان كۆچ دەكا..!

من بېرت ناكەم
من غەمى تۆم نىيە
وا دەبېنىم قاچەكانم كەللەي سەرم ناسنەوہ
وا دەبېنىم دەست و پەنجەم كونەلووت و گوئچكەكانم
ناسنەوہ
بېرت ناكەم
باست ناكەم
بۆنت ناكەم
بارانە غەمەكانى عەشقت ھەموو گولەكانى
يەك

يەگ
خنكاند.

گەر بېرت كردم
گوئى لە دەنگى پەلەكە دارەكان رابگرە!

ديارەكر ۱۹۹۸

پەرەسىلكەى رووح

بۆ ساتىكىش بىت، رووحى ماندووم
بەسەر ئاسمانى خوشەويستىت
دەفرى و جىتدىلى.

لەوى، نە تۆ و نە من
بەبى يەكتر ناحە ويىنەوہ.
خواحافىز ھاورپىيەكەم.
وہك تۆ منىش بالندەم و دەگەرتمەوہ گەرمىانى خۆم:
لەويوہ نەختىك گريان، تۆزىك زەوق
مستىك خوشەويستىت بۆ دەھىنمەوہ؛
لەويوہ ھەندەى دونيا
خەندە و رۆناكىت بۆ دەچنمەوہ
دەيانھىنمەوہ ئەم دەريەندەمان.

ھلسنكى ۳/۱۱/۲۰۰

ئاويىنە

لە چاۋەكانتا
تۆزى رېنگاكان ون دەبن و دەبن بە ھەم
غەرىب، تەنبا، نوقمى دەريا،
دەرياي چاوت
ئا لەم رۆژھەلاتەي خوداۋە
ھەتا دەريەندە سارد وسرەكانى دوورەولاتى
غەرىبىت دەكەم.

لە چاۋەكانتا ترسى رۆژگارم دەريەۋىتتەۋە
خۆم دەكەمە كۆنچى ديوەخانە گەرموگورەكانى منداليم
لە چاۋەكانتا منداليم بالندەيەكى جەريەزەيە و دەحەسىتتەۋە
رۈۋوحى كەسىرەشم دەكەۋىتتە
سەر دەرياي بەدەۋى شەھوتى غەم.

لە چاۋەكانتا پاش چەندىن سالى
منداليم دۆزىيەۋە و
بە سنگى خۆم نووساندهۋە.

۱/۱۱/۲۰۰۰
قىيەننا

پۆرتريت

- سەفەر سەلامەت؛ پرۆ: نانت گەرم و ئاوت سارد بېيت.
«ھەمىنى داىكم»

لە ماردىنەو بەرەو خانەقەين
لە قامبىشلۆو بەرەو بانە
لە دلانپارەو بەرەو مەخمور
لە يەرىقانەو بەرەو سلىملىنى
بە تەنيا،
ماندوو، مردوو
دوو جانتاي شەپرېو
پاسە پۆرتيتىك
يەك قىزەي ۷۲ سەعاتى
بى پارە و پوول
دەسوورپىمەو.
ھەولير ۲۰۰۰

پاشماوه كه م

دهنگى هاژهى مهرگ بوو
ورد ورد نزيكى كردمه وه له كوټايى گوناچه كان
گوله كانمان به ئاوى په شيمانى ئاو ده دهين
گله ييش له خودا ده كه ين:
چون خودا هه نده بيده ننگه ؟

له تارمايى عومريكى كورته وه ده روانه روژگار ه كانم
كورت و ماندوو و بيده ننگ
له خوړه وهش ره ننگه كان ده چنمه وه و ده يكه مه ديارى
گوله تينوه كانى كاوله ولا ته كه م.
چاره نووسى ره شى عومرم
ئه فسانه يه كى كۆنى ئه م زه مانه قاتوقريه ي ئيستايه
باران دلۆپ دلۆپ
گوناچه ئه به ديه كانم ده سپرته وه
له م بيابانه چۆله ي ژيانم
ئه وهى ماوه و نه سراوه ته وه
ئه وهى ره ننگه و ياديان ده كه م
چاوه كانتن
ليوه كانتن
دهسته كانتن؛
ته نيا...

هاوينى ۲۰۰۰

يادگاری

مندال،
هیشتا زمانم تالیی رۆژگاری نه ناسیبوو؛
مندال،
دایکم ده یگوت:
مه رۆ
دوورمه که وه له ماله که
ده یترساندم، ترسناکستانی بو ده گێرامه وه
منیش ورد ورد بهرده بچکۆله کانم
له گێرفانی خۆم ده کرد و وه کو چۆله که
هه لده کورمام و سه ییری میرووله بچکۆله کانم ده کرد.
مندال،
براده ره کانم ته نها
چۆله که و میرووله و بهرده بچکۆله کان بوون
ته نها
چۆله که و میرووله و بهرده بچکۆله کان بوون.

پایز

له ژئیر په لکه داره رزبوه کانی نه م پایزه
ههست به بیدهنگی و نارامیه کی زور ده کم
تیواران
ریشه بای باکوور تووړم هه لده دات
بارانیش دهستی
میهره بانیبی خوئی
به سه رمدا داده هینی و
منیش ده گریم.
گریانم ده ریای نه فسووناوی دروست ده کا
دهمباته وه نزیک گونده سووتاوه کم
ورده منداله برسیه کانی ولاته کم ده بینمه وه.

پایزم خوش دهوی
چونکه دهمباته وه ولاته کم.

گلهیی

له دارستانیکی توورپی به دبه ختیماندا
دوو گولی شهرمن ده گریان
ده گریان و به دهم ره شه باوه ده یاننالا ند.
له به هاری نه و ساله م پرسی بۆچ وا دره نگ هاتی؟
وتی:

- پار که لیتره بووم خوشیان نه ویستم
که لیتره بووم مندا له کانم نه ده بیینی
بۆنی خوین و که لله ی سه ری خه لکی نه و ناو ه ش
تامی خوشییان له بییر بر دمه وه.
لیتره ره نگه کان، خویشی، خه ون، خاک
هه ر هه موویان دابه شکر اون.

من لیتره
ته نانه ت له کاتی خواردنی گندۆره یه کیش
هه ست به ته نیایی و بیته سی ده که م.

سپارده

کاتیتک خونچه گولئی مندالیم
سپارده تارمایی مه نفا، له گه لم بوویت.
کاتیتک رۆژانی روونا کمان سپارده تاریکی،
ئاسمان تووره بوو
گریان دونیای داگرته وه.
کاتیتک خوشه ویستیمان سپارده زیندان
که له پچه شکا
تیشکی خۆر دیواری بیده نگیی روو خاند.
کاتیتک رۆیشتم
بوئی گوله کانم به خشیه باخچه وشکه کان،
تارمایی دایکم
خوشه ویستییی خانوه شره که مان
په نجه ره ی مندالیم
دهفته ری ره سم و ئه لفوییی کوردیم
جزوعه مه م
روبعی رۆژانه م
ده خیله بچکۆلانه که م
یه ک
یه ک
ورد و خاش کران.

گهراڻهوه

له دارستاني تاريخي رووحمدا
دهشتيكي ميهه بانم دهوي
هه رچي توڙ و پاشماوهي باران و
په لکه گه لا زه دهه لکه راوه کان هه ن
به دهستيكي به هيڙ فري بدات و قورتارم بکات
پايز له گه ل به هار
به هار له گه ل هاوین
هه ر چوار وه رزه کانم بزر کردن.
دولبه ره که م
يادی فرميسکي گه رمي گه شت ده که م
حه ز ده که م بيم به ته يريک هه لفرم
دوور هه لفرم و بيمه وه گونده که ي خومان
بيمه وه: شه که ت،
باراني نه مسال بمشواته وه
ته بای عيسا پاکم کاته وه
ته بای عيسا زيندووم کاته وه.

۱۵/۷/۲۰۰۰ لاهتي

گریان

پیشکشه شه به روحی سوهایی سپهه‌ری

له‌وی بیده‌نگی ته‌نکا و ده‌نگی تاریکی
تیکه‌لی بونی باروت بیوون
مندالانی گونده‌کش به‌برسیه‌تی شه‌ویان به‌سه‌ر داهاتبوو
له‌ناو بیده‌نگیه‌کی ترسناک خه‌ویان لیکه‌وتبوو
ماسیه‌ره‌نگا و ره‌نگه‌کانیش کوجیان کردبوو
ده‌نگی پیی شه‌ریش هیشتا هه‌موومانی هه‌راسان کردوو.
کی وه‌کو من عه‌شقی ئاونگی سه‌ر په‌ری وه‌نه‌وشه‌کانه
با بیته و ماچی بکه‌م
کی وه‌کو من عه‌شقی ئه‌فسانه‌ی گولاله‌سووره‌کانه.
ئاھ... لیتره‌کس ئاگای له‌به‌هار نیه
لیتره‌هه‌موومان له‌دووای رتگایه‌ک ده‌گه‌ریین که
ده‌مانگه‌ینیتته‌حه‌وشی قیامه‌ت.
قیامه‌ت لیتره‌بوو
ئه‌وه‌تا ده‌بینم مندال و ژن و پیاو و بالنده
پیکه‌وه‌به‌به‌ر تووره‌یی خودا ده‌که‌ون و ده‌رۆن
به‌ره‌و ئاسۆ نادیاره‌کان.
ئه‌وه‌تا ده‌بینم ماله‌که‌مانیان رووخاند
یه‌کیتکیان خه‌ریکی قسه‌یه و کار ناکات
ئه‌وه‌ی تریان کار ده‌کات و ده‌نووسیت
ئه‌وه‌هاوسییه‌که‌مانه و خیانه‌تمان لیده‌کات
ئه‌وه‌ی تریش له‌بیده‌نگیه‌کان ده‌ترسیت و
خۆی ده‌کوژی
هه‌موو کانیاوه‌کانیان پر ژه‌هر کرد
من غه‌می ئه‌و کوترانه‌مه
که‌وا سه‌یری ئاوه‌لیخنه‌که‌ده‌که‌ن و ده‌گرین
ده‌گرین بو‌خویان
بو‌ئیمه‌..

قیه‌نا ۲۰۰۰

یاد

ئەم شەویش
غەریبیبی جوانیت دەکەم
لە تاریکیی تەنیا ییمدا
لە بێدەنگیی شەو
لە دەنگی با
غەریبیت دەکەم.
وشە کانت
و هەک دەستی دایکم
نەرمتر لە خۆشەویستی
شیرینتر لە ولات
هەموو بەیانیهک
لە خەو بیدارم دەکەنەوه و
دەمبەنەوه دونیای خۆیان.
ئەم شەویش
تا دووا چرکە ی دڵۆپە فرمیسکە کانم یادت دەکەم،
لە دوورەوه
دوور لە شەوانی عەشق و ماچ و خۆشەویستی
دوور لە شوینەوارت
دوور لە بۆنی گۆلە وشکراوه کۆنە کانت
لەم بێدەنگیەدا
کاتە کانم وردە وردە
بەسەر دەبەم.

ديارى

به يانيت باش ئەي رۆژانى تەنيايي!
ئەفسوس؛ ھەوالى رۆوبارە وشكەكان،
ھەوالى گوندى خاپورگراوھەكانم پييه
وينەي مندالە رەشوروتەكانى
لاي خۆمانم بە ديارى بۆ ھيئاوى
بۆنى دارستانىكى ماندوو و باخچەيەكى تينووم پييه
ھاتووم بۆ لات ئەي بەھارى عومرگورتى ئەم
غەربىستانەم.

به يانيت باش!
لە دوورەوھ
ماندوو
چەپكى گولى
سوور و زەردم
بۆ ھيئاوى.

گه پانه وه

له خه ونمدا دیسان گه پامه وه
له خه ونمدا دیسان
ته بای جاران:
منداله کان
تویی جاران
جووته قونده ره زرده کانم
بیجامه خه تخته ته که م...

له خه ونمدا به کۆلانی مندالییمدا تیپه رده بیه وه
له ژیر سیبهری دارمیوه کۆنه که ی ماله که مان راکشامه وه
له خه ونمدا دیسان
لاپه ره کانی مندالییم هه لده دهمه وه
یه که یه که
وشه وشه ده لیمه وه
کۆلان کۆلان دهناسمه وه
له خه ونمدا دیسان
به خوشه ویستی ئاشنا دهمه وه.
له خه ونمدا...

نامه‌یه‌ک بو نأفای کچم

ئاڤا گیان، کچی شیرینم
بخه‌وه گیانه‌که‌م!
تازه ئیتر ریگات دووره، هات و نه‌هاته
ئیتر ده‌بیت له دووای پارچه زه‌ویه‌کی تر و باخچه‌یه‌کی تر
بیت
ناوی گولّه‌کانیش بگۆریت
لیره کۆلانه‌کانت جیا‌وازن، ناوی تریان هه‌یه.
جاران، له بیرته
شه‌ونمی به‌یانیان میتوانت بوون
تازه چیتتر بۆنی مندالییت ناکه‌بته‌وه.
جاران ژیانته بریتی بوو له
مالیکی بچکۆله، قوتابخانه‌یه‌کی ره‌نگین، چهند داریک،
باخچه‌یه‌کی شهرمن، چهند ورده مندالیکی رۆحسووک
ئیستا جارانت دوورن
ئیستا له‌ناو دارستانه‌کاندا هه‌نده گه‌وره‌ن و
تۆش هه‌نده بچکۆلانه‌ی
هه‌موو رۆژتیک بزر ده‌بیت و ده‌دۆزرتیته‌وه
بخه‌وه دلّه‌که‌م
ئیستات سارد و دلت ساردتر
بخه‌وه وا منیش له ته‌نیشته‌وه
ئه‌وه‌تام
فرمیسکه‌کانت ده‌سپمه‌وه.

لاهنی / ۲۰۰۱

په ناهه نده

وال ليرهم

بيده ننگ

قسه ده كه م، ده خومه وه

نه ختيك زهوق و كيلويهك قاوه

كارتونه جگاره يه كي رووسيم هه يه.

شه وان ده گريم و ئيواران ويلم

هه موو روظتيك لاپه ريه كي ره شي عومرم ده سږمه وه

هه موو روظتيك ژماره يه كي روظژميتره كه م ده سږمه وه

ئيواران ده گه ريم چهند وشه يه كي سه رخوش و

جوان بناسم

تاوه كو باسي شيعريان بو بكه م.

ئيواران، نه و ئيوارانه ي ئيواره نييين

روظه كان، نه و روظانه ي روظ نييين

وشه كان، نه و وشانه ي وشه نييين

بيده ننگيه كان، نه و بيده ننگيانه ي بيده ننگي نييين.

هيلسنكي ۱۹۹۹

هاتنهوه

وه كو ئیوه
خه لکی هه مان نیشتیمانم
ته بای ئیوه هه موو ئاوا ییه کانتان ده ناسم
له شو ئینیکی تر نه هاتووم.
هاتووم، گوله گه نم هیناوه
بیکه مه دیاریی گونده رووخواوه کان.

هاتوومه ته وه، ئه ی گونده که م
رینگام پییده ییت تیر تیر
ئاوی سازگارت بخومه وه.
هاتوومه ته وه
ده فته ری ته نیایی و غه ربیییت بو بخو ئیمه وه
هاتوومه وه تنوک تنوک
فرمیسه که کانت بسپرمه وه .

هاتوومه ته وه، چونکه له وی:
شه و رۆژه
داهاتوو رابردوو وه.

هه ولییر ۲۰۰۰

برووسکه

بۆ موحه مه د سلیمان:
قهت نه مده زانی پاش ۲۵ سال له په کتر د ایران
وینه ی مندایی خۆمانم پی نیشان ده دا له هه ندران.

بۆ مامۆستا حه بیب تۆما:
له ترسی ته یاره
وه کو ته یاره
به ته یاره
ولاتم به جیهیشت.

بۆ به هاری ئەم سالی
کوردستان:
وهخته له هه ژمه تی گوله کانت بمرم.

بۆ هه مینی دایکم:
بریا قهت گه وره نه بوو مایه!

بۆ مزگه وتی چۆلی:
خۆزگه م به داری ناو هه وشه کت

كۆتاييهكان

مه لۆتكەي عەشقمان سەفەرى ھات و نەھاتی کرد. وشەكان
سەرى خويان ھەلگرت . ھەتا رۆشنایى مانگیش . تیکەل
بیتدەنگیى غەم بوو . بارانیىش لە ھەژمەتان كۆچى کرد . لەم
ولاتە لەم نەخشە پان و بەرینە جەھەنەمبەدا كۆترەكان
مۆسیقای عەشقیان لەبیرچۆتەو و ھۆن ھۆن دەگرین .
منداڵەکانیش ئاوتنە بچکۆلەکانیان ، بەسەرخۆشى لە دەست
شکا و منیش بۆ دوو جار شیعیرى مائاوايى لەسەر کراسى
ئاسماندا دەنووسمەو .

تیکەلبوون

شەو زەنگ بوو ، رۆحى پەشوکاوم تیکەلى تارىكى دەبوو ،
لە رینگادا بەھارى سالانى گەنجیم ، بە ترسەو ، بە غەمەو
کرنۆشى مېھرەبانىيى بۆ عومرى كورتم دەبرد . لە رینگادا
سالانى رۆیشتوو خونچە گۆلى وشککراو ھەلدەو درتینە سەر
رینگام .
لە رینگادا رۆحم تووشى رۆژانى رەشى عەشقم دەبیتەو .
دەستى مېھرەبانى دەکشیتە سەر تەمەنى كورتى بەھارم ،
منیش ھەردوو چاوم بە بۆنى خونچەگۆلى وشککراو
رۆژانى چاوەروانى وردە وردە دادەخرینەو و بۆ دوو جار چاو
لێکدادەنیم و بەرەو ئاسمان ھەلدەفۆم .

۱۲ سال

دوانزده ساله نامهت بۆ دهنوسم
دوانزده ساله همموو به يانيه كي ئەم دهر به ندهم
به فرميسكي ساردى جيا بوونه وهم ده شو مه وه
په نجه كانت
فرميسكي قه تيسماوى دوا ديدارمان
له بيرمه
دهسته ميهره بانه كانت، بۆ دوا جار
جووشى خسته له شى په ككه وتووم
ئەي دولبه ره غه مگينه كه م
نامه كانم نه گه بشتوون
وشه كانم له ريتگا له گه ل كوتره كان
كوچيان كردووه بۆ ولايتيكي تر
وشه كانم پاسه پورتيان نه بوو
له سه ر سنوور به بى قيزه بى پاره و پوول ده لالانه وه
له ولايتى ئيمه دا پۆسته نيبه
له ولايتى ئيمه دا خوشه ويستى پيوستى به پاسه پورت هه يه
منيش پاش دوانزده سال ته نها
وشه كانم ماون
ته نها
وشه م ماوه.

هلسنكى ۱۹۹۸

نیشتیمان

بالنده کان
کاتیچ چاویان ده که نه وه ده بین
نیشتیمانی
گرمیانی یان کویتسانی
ماسیه کان که له ژیر گابه رده کان
به ره و ته نکاوی کوچ ده که ن
ده گنه ولاتی
لاولا ویش که گه وره ده بیت
پیره داریکی به رو و حم ده کاته باوانی خوی و ولاتی خوی
دارسنه و به ره کانیش خویان له ژیر
سیبه ری دارستانی کی میهره بان
ده شارنه وه و نویتز ده که ن
ئیمه ش له وه ته ی خور هه لدیت و
ئاسمانیش باران ده بارتینی
به ته نیا له سه ر ئه م سنوورانه دا
ویل و سه ر گه ردانین بو نیشتیمانی!

دیاریه کر ۱۹۹۹

كورداستان

به ئاسمانه وه
كۆترىكى سىپى ماندوو
بىدهنگيه كى بىدهنگ
له ئاسمانىكى شىنى چۆلدا
لقى دارى زهيتوونىكى به ده نووكيه وه گرتوو وه
به حه په ساوى
به ترسه وه
سه يرى خواره وه ده كات.
هاوار و گربانى منداله كان
تېكه ل به بۆنى خوين و ئاگر ده بن
خوداش له كونجى ژوورىكى تارىكى غه رببىدا
به كول ده گرى و په شىمانه .

هلسنكى ۱۹۹۹

لهسەر سنوورەن کوردستان

له هه مووی تالتر
دژوارتر
کورتر
دریتر
فراوانتر
ناخۆشتر
دوورتر
قورستر
بێقیমেتر
هه نده رانه هه نده رانه

ئێواران

رووباره بچکۆله کان ده رۆن و ده رۆینه ده ریا
تیشکی رۆژ ئێواران میوانداریی رۆناکی ده کات
چۆله که کان ده گه رینه وه هیللانه ی گهرم
تاریکی دادیت، منیش ته نیام
یادگاریه کی مندالیم هاوسه رمه، ته نیا
من و چه ند شیعریکی کۆنی مندالیم
یه کده گرینه وه .

لهوئ

منداليم لهوئ
تهنها يادگاربه
مندالبي من لهوئ دونيايه كي بچكولانه بوو
چهند رهنگيكي توزاوي
چهند دارتيكي سهوز
چهند ئيوارهيه كي شهرمن
چهند ورده مندالتيكي چلكني تهيراوه.
يادگاربه كان نارنجي
مانگ رووي گهش و ساف
منداله كان ساكار و دلخوش
منداليم لهوئ پير بوو
لييره وه
هموو ريگايه كي ئيستم هميشه ده مباته وه ئه وئ
هموو خه ونيكي شه وه تاريخه كانى غوربه ت
رهنگي بييه ختيبي ئه وئيم بو ده هيننه وه.
خوشه ويستي چهند ئيوارهيه كي شهرمن بوو
چهند ژوانتيكي ژير داري پرته قال بوو و برايه وه
چيرۆكي خوشه ويستي چهند گفتوگو يه كي
پچرپچر بوو و قه تيندرا.
له مهمله كه تي ئيمه خوشه ويستي ته باي
حه شيش و قوماره
كه چي من لييره هموو مه منوعه كانى ئه وئيم خوشده وئ
من لييره وه بو كوي ده روم
ده مباته وه ئه وئ
ئه وئى منداليم
ئه وئى توزاويم
ئه وئى بييه ختيم

ئەوئى لېرەو دەستانىكى دوورودرېژە و نابېرېتەو
 ئەوئى لېرەو چەند ئېوارەبەكى ناھەموارە
 ئېستاش خۆى ھەشار دەدات و رادەكات
 ئەوئى لېرەو ھەمىن بوو مرد
 ئەوئى لېرەو ھەولېر بوو ھەولېرېش
 تا ئەمرۆ شەش شەرى گەرەى تېدا خولقاو
 چا و لە ئاسۆ چاوەروانى شەرىكى ترە
 ئەوئى لېرەو قەلات بوو
 ئەوئى ئېستا لە ئەلمانیا
 داواى مافى پەنابەرىەتى کردو
 سى جار رەفرى بۆ ھاتۆتەو و
 ئېستا لە چىشتخانەبەكى يۆنانى کار دەكات
 لە ھانۆقەر
 ئەوئى لېرەو رەنگەکان بوو
 رەنگە جوانەکان
 ئېستا رەنگەکانىش بەشکراون
 ئەوئى... مالاھەمان بوو لە تەبىراو
 ئەوئى پروخا
 لېرە من لە راوچىبەكى بېبەخت دەچم
 لە نىزىک ئەم رووبارە بچکۆلانەبە ، ھەموو
 رۆژىک خەرىكى راوہماسىم
 لە ژىرەو تىژ دەبىنم
 ماسىبەکانىش سەبرى سەروسەكوتى رەشم
 دەكەن و رادەكەن.
 فېنلاندا - ھېلسىنكى
 كۆلاسارى قاستان ئۆتۆكەسكوس
 ژوورى ژمارە ۱۳۲
 لەوئىو
 دەلېن لەوئى پۆست نىبە
 دەلېن لەوئى پوولمان نىبە
 دەلېن لەوئى ناتوانىن ھىچ بىرا و ھىچ بىت
 لەوئى ناتوانىن ھىچ بزانىن كەچى لەوئى تەى
 دۆلار لە داىك بوو و

نهوتی کهرکووک و خانهقین ددهزرت
 کهچی ئیستاش خالۆزای باوکم له کهرکووک
 له ترسان خۆی به عه ره ب ناو نووس کردوو و کرێچیه
 لیتره وه ده لێن لهوئ حوکمه تیکمان هه یه
 ببوورن ده لێن دوو حوکمه تمان هه یه
 حوکمه تی هه ریمی کوردستان
 هه ریمی حوکمه ته کانی کوردستان
 حوکمه تی هه ریمه کانی کوردستان
 حوکمه تی هه ریمی کوردستانی عیراق
 کهچی ئیستاش له هه ولیر
 ۱۰۰ دۆلاری ئه مریکی ده کاته ۱۸۹۵
 دیناری عیراقی
 نازانم لیتره وه غه م بوچی بخۆم
 بو خۆم وه خته غه م بمخوات
 یان بو ئه وئ وه خته جه ژمهت بیخوات
 ئه گه ر حاجی قادری کۆبی له فنله نده بووایه
 له میژ بوو خۆی ده کوشت
 لیتره فه رقی من و مریشکیکی قونده له وه دایه :
 ئه و ده زانی چه ند رۆژیکی ترژیان کۆتایی دیت
 بویه ده بیبیم هه موو به یانیه ک
 هه رکه ده رده که وم و ورده ورده
 له ژوو ره ساردوسره که م
 دوورده که ومه وه و
 ده چه م لیواری ئه و رووباره
 ده بیبیم به که یف و خۆشی
 هه لده په ری و گۆزانی ده لئ
 ئه و ده زانی ، وه ک من نییه
 ئه و نه ئه وئی هه یه نه ئیره
 من لیتره ته نیام
 ته نیایه کی ته نیایه
 ته نیایه کی تال
 من لیتره هه نکی یه ک خودا ته نیام
 خوداش ده فه رموی : « ولقد خلقناکم شعوبا و قبائل

للتعارفوا». .
ليتره وه تهنها غه ريبيم ماوه
هه موو شتيكي جوانم مردن
غه ريببي هه وليتر ده كه م
غه ريببي دا يك م
ماله شپه كه م
غه ريببي كه باب، ته بای پيره ميترد
وه خته بمرم بو
نه فريك كه باب!
منداليم كه مندالي نه بوو
چيرۆكيكي نقوستان بوو
ليتره وه من غه ريببي هه موو شتيكي نه وي
ده كه م
غه ريببي گولاله ده كه م
گولاله به كه مين و دو ايين خوشه ويستم بوو
غه ريببي نه و پاش نيوه رۆيه شهر منانه ي
ده كه م، كه تا دو ايين ژوانيش
ته نانه ت شهر مي ده كرد ماچم بكات.

نه ي ده ريباي باكوور
نه ي ساردتتيرين ئاوي دونيا
ساردتر له دلي په كه كه وتوي من
تو چوند په ناهه نده ي ديكه ي وهك من
هاورپي تون و جار به جار يك ئاوها
دينه سهر گوره سارده كه ت و
بو مه يتي ولاتي خو بان ده گرين؟

هلسنكي ۱۹۹۹/۲

گۆرانیهك بۆ قهلاى ههولير

پيشكشه به مههدى خوشناو

له دووره وه سهرم ههنگرت و
هاتم بۆلات
هاتم بتبينم لهگهڵ خۆمدا
غهمهكانم خونچه كرد و به ديارى بۆم هيناي
فرميسكه كانم به كراسيكه وه وشك كرد بۆوه
به قه دپالتي كۆشكه كانت ههلواسي
هاتم به زمان تامي تۆزي ديريانت بكه م
هاتمه لات ئه ي به سته زمان
منداله ورده كانت ههروكو جاران برسي و ره شوپووتن
كۆلانه كانت تاريكتتر به قور و چلپاوتر
هاتمه لات به تاق و ديوه خانه كانت شاد بيم
هاتم تام و له زه تي شهواني چيرۆك خويندنه وه كانت بكه م
شهواني ديوه خانه كانت
ديواني چه له بي و مه لافه ندى دلبلندت.
كاتتيك قه لاتم به جيته يشت و رووم له هه نده ران كرد
هيچم نه ده زاني و شه رمن بووم،
ئه مرۆ كۆلانه كانت شه رم له و رۆژانه ي ئيستا ده كه نه وه و
ده گريبن بۆ بيته ختبي خويان
له بيمه كاتتيك به هه ناسه سواريه وه كۆلانه پر به بۆنه
خۆشه كانمان به جيده هيشت و ورده ورده
له گه ل باوكم ده هاتينه خزمه تت
ورده ورده به رزده بوينه وه و
دل ده بووه يه كپارچه ئاگر و بۆت ده سووتا
هاتمه لات به ده رگا كانت شاد بيمه وه
كاتي جاران ده رگاي ئه حمه ديت منداليم بوو
شه رم و يادگاري دايمم و فرميسكه كاني بوو
ده رگاي گه وره ت دلبلندي و نازادي بوو

پاش عهسرانتم له بیره
 له بلندیه وه سهیری سنووری شارم ده کرد
 ده مروانیه ناسۆ و خۆم ته نانه ت به
 پاشاش نه ده گوږیه وه !
 هاتمه وه لات نهی سه ره برزیم
 به رووتی هاتومه ته وه لات و پوشتهم بکه
 له وئ له ولاتی به فر و سه رمادا هه رچی مه شخه ل هه بوون
 هه موویان لی کوژاندمه وه و ئا ئه وه تا ده بیینی
 له بهر به ژنت ده له رزم
 هه رچی خه نده و پیته کهنین بوو و تیان نامۆن و
 توو ریاندایه ده ریای تاریکی
 هاتووم بزهم بخه یه وه سه ر لیو و بمبه خشی
 نه ختییک له له زه تی که یف و سه فات
 هاتم و غه ری بییم ده کردی
 غه ری بیی تووز و ریچه که کانت
 غه ری بیی مشکۆ و ناله ناله کانی
 غه ری بیی کۆشک و ته لاره و یرانکراوه کانت
 نهی دایکی میهره بانم بمووره نه گه ر بیتمه کییم له گه لتدا کرد
 و
 له شه وه زه نگه کی خوتناوی به جیمه هیشتی
 تووزی غه ری بییم شاهیدن و ماته مینی خۆم ده که م
 دوور له بالات
 وه کو زیندوویه کی مردووم و
 له گه لتدا
 له هه نده ران
 له گه لت ده سووتیم و ده ژیه مه وه
 له بو ت ده گریم و ده تلیمه وه
 نهی میهره بان...

۱۹۹۹

په زجره

من و تو چيتر دهنګي ټاو نابيستينه وه
من و تو چيتر غمه کاغمان نارې وینه وه
تو له ملاوه و
منیش له ولاوه
هاتمه ژير سيپهرت ره نغم تال بوو
بوئی و نه وشهت چيتر نامناسيته وه
ئيتر چوون يادگار به کان
بوون به نه فسانه به کي چاخه کاني
ناوه راست و هه لوه رين
دهست و په نجه کانم نامون و ناتناسنه وه
له گهل ريچکه کانت خوځم بزر ده که م
تنوک تنوک
له ناو بيده نګيه کي ترسناکدا خوځم ون ده که م
دلوپ دلوپ
يادگار به کان دهمبه نه وه سهر تاقه ريچکه ي خوټ و بزر
دهمه وه
نم تابلويه ناتواوه عه شقي من و تو به
ديسانه وه له گهل نم بارانه ناوه ختیه
ديسانه وه له دايک ده بيته وه
عه شقه که مان وه ک کوټريک به نه سپايی
ده نيشيته وه
سهر سه کوی منداليم
به دهستي کي ميهره بانه وه ده ملا و ينيته وه
نازانم چون ديسانه وه بتوانم ميژوو
جاري کي تر بنووسمه وه
وشه به که مين و دوايين براده رمه
هه موو شتيک له وشه وه هاتووه، وشه ش
له ده می دولبه ريکي عاشق له دايک ده بيت
عه شق نوټري هه موو کاتمه

عەشق گۆرانىيى دوورەولاتىمە
نىشتىمانى نوئى عەشقىقە و
ھەر عەشقىشە بەيانىان
قاۋەى يەكەمىنم بۆ ئامادە دەكات
كە دنىيا سارد دەبىت دامدە پۆشپت
دەملا وىنىتتە ۋە
ئەم دونىيا يە بە عەشق درووست بوۋە و
ھەر بە عەشق كۆتايى پىدپت
بەلام من وتۆ
من و تۆ چىتر دەنگى ئاۋ نابىستىنە ۋە.

۱۹۹۹
ئۆلۈ

سەفەر

شەیتان
لەسەر پەلەهەورێکی گەورەى شاهانەى
ئەم ئاسمانە شینە گەورە یەدا
دەست بەسەرگرتووی داماو، بەکۆل دەگریا
ئەژدیهاکانیش دەوریان دابوو، دلێان دەدایەو
لەژێرەوێش
لەسەر زەوی
بارانێکی غەماوی دونیای گرتیۆو
ئەژدیهاکان لێیان پرسى: چیت دیتوو
بۆچی دەگری شەیتان؟
ئەویش بە هەنسکی سوار و چاو پر فرمیتسک
سەرى هەلبەرى:
ئێو سەیر کەن
ئەم سەر زەویە
مرۆڤ چی لە مرۆڤ دەکات
هەر مندالە و هاوار دەکات
دەبینم هەر مرۆڤە و ئاگر بە مرۆڤەو دەنیت.
چ کارەساتیکە ئەم سەر زەویە
بۆ ماوەى یەک مانگ لەسەر شوستەکان دەنووستم
هیچ کەسى پاک نەمابوو سەرى پێدا بکەم
بۆ ماوەى یەک مانگ نەمزانی چیه موحیبەت تا تێکی بەدم
سێبەرى جەنگ بەلى خستبوو
سەر هەموو شتتیک
بە چاوی خۆم دیتم
ناپاکى و ئازار وەکو مندال گەورە دەبن
غەمەکان چەکەرە دەکەن و پێرا دەگەن
لە باخچەکان غەم دەروپێن
رووبارى خوتین دەبیردەمەو چاخەکانى دێرین
لەوئ مندال دەکوژن پێش ئەوێ لە دایک بێت

قهت ناچمهوه ناو ئه و دۆزهخه .
شهیتان به تووره بیهوه هاواری کرد:
چیترا نامهوی سهرزه مین بیینم
ئیتر من بهرامبهر ئه و هه موو دیمه نه
بیدهنگی هه لده بتریم
ته نیا و ماندوو
سهرده نیمه وه ؛
دنیا چونکه
چیترا پیویستی به من نه ماوه ؛
مرۆقیش بو خوی
گه وره ترین شهیتانی سهر رووی زه مینه !

سالن دوو هزار

دونييا
نه وروپيا
فهره نسا
پاريس - گه ره كي تورنفورت، ژماره ۴۱
ژووري ژماره ۱۱۴
له م ژووره وه بوئاسمان
له م ژووره وه بو هه موو دونييا
دونييا له م ژووره وه ده ستي پيئکرد
هه ر له م ژووره وه ش كوئايي پيئ ديت
له په نجه ره بچكولانه كه ي ژووره كه م
ديسانه وه ته نيا
ديسانه وه ساليكي نوئ
له م شاره گه وره نارنجيه وه
له م به هه شته جه هه نه ميه وه

لهم جهه نه مه پان و بهرینه وه
 لهم غه ربیبه تاله وه
 دیسانه وه غه مبار
 دیسانه وه سالیکی نوی
 سالی دوو هه زار
 سالی ۱۹۸۹
 کاتیک هه ولیترم به جیهیتشت عومرم
 ۲۳ سال بوو،
 ئیستا عومرم ۴۷۵ ساله.
 من لیتره له ژووریکه ساردوسر
 له ناو چوار دیواریکه بیگانه
 ساله کانم دهرون
 مانگه کانم دهرون
 ههفته کانم دهرون
 روژه کانم دهرون.
 ته نها غه مه کانم نارون!
 داده نیشم ته نیا
 بیر له خونچه گوله کان ده که مه وه
 بیر له منداله بچکوله کان ده که مه وه
 مندالی گه ره که ره شوروو ته که م
 ته براهی بی ته بیر.
 داخوا چیمان به سه ر دیت؟
 بو ئیمه ی بی ولات
 بو ئیمه ی له بیرکراو، داخوا
 سالی نوی چ دیار به کی پی بیت؟
 لهم ژووره وه بو ئاسمان
 لهم ژووره وه بهک هاوار
 چاوبه فرمیسک
 چاوبه برمه ئاسمان
 ئاسمانی بیگانه
 ئاسمانی پان و بهرین
 ئاسمانی بیده نگ
 داخوا سالی نوی چ ئاسمانیکمان پی ده به خشی؟

داخوا سالى نوئى چ نه خشه يه كمان پى دبه خشى
 من له م عه رده وه
 له م شاره وه
 له م ژووره وه
 له م بيته يزه وه
 له م بيته ختيه وه
 چاو ده برمه ئاسمان و هاوار ده كه م
 خوداي هه موو دونيا
 له بيير نه كه ي
 به يانى زوو له بيير نه كه ي
 به يانى يه كه مى سالى نوئى، سالى دوو هه زار
 بچكوله كان له بيير نه كه ي
 گوله كانمان له بيير نه كه ي
 ساله كانمان له بيير نه كه ي
 ژووره بچكوله كه م له بيير نه كه ي !
 من له وه ته ي باوه شى گهرمى دا يكمم جيته يشتو وه
 هه موو ساليكى نوئى
 ئه مه ده نغمه
 ئه مه ره نغمه
 مه خابن
 ساليكى نوئى ديت
 منيش ديسان وه مه لوول
 به بيته ننگى ديسان وه
 چاو هروانى ساليكى نوئى ترين و
 له بيير ده كه يين
 عومرمان هه مووى
 ژيانمان هه مووى
 له م ژووره دا
 كو تايى پى ديت.

۱۹۹۹ - ئۆلۆ

مزهه مزین ظلاضع زرن

آق زغزین زف کسقی ن ز
En Langue Kurde

لمصخ ن مق آقووصشم

ظریم ن خعض ایص ز م ز س ظ ص خ ف ض ص ظی مقیة
شم دض ح لجم مقیة، Kurdistan

- ئەم پەخشانه شیعرا نه له ۱۹۹۵-۲۰۰۱ نووسراون.
هه ندیکیان له گوڤاره کاندایا و کراونه ته وه (ئالای ئازادی،
کوردستانی نوێ، برابیه تی، چراخان، کورد).
- سوپاسی بی پایان بۆ برابانی خوشه و بیست، کاک کاروان
عومهر کاکه سوور و هه لکه وت عه بدولا له دانمارک.
۲۰۰۱/۴/۱۶

ناونیشان:

لمصخ ن مق آقووصشم

ببوق ظن ز فظ بن صه یین یین ییبه مخص هض عض ف مع خ ف ر
ی زع نه مع خلا مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین مه یین

